

MÒDUL 1708 : SOSTENIBILITAT APLICADA AL SISTEMA PRODUCTIU:

RA1 Identifica els aspectes ambientals, socials i de governança (ASG) relatius a la sostenibilitat tenint en compte el concepte de desenvolupament sostenible i els marcs internacionals que contribueixen a la seva consecució

RA2 Caracteritza els reptes ambientals i socials als quals s'enfronta la societat, descrivint els impactes sobre les persones i els sectors productius i proposant accions per a minimitzar-los.

RA1 : identifica els aspectes ambientals, socials i de governança (ASG) relatius a la sostenibilitat tenint en compte el concepte de desenvolupament sostenible i els marcs internacionals que contribueixen a la seva consecució.

Criteris d'avaluació:

- 1.1 Descriu el concepte de sostenibilitat, establint els marcs internacionals associats al desenvolupament sostenible.
- 1.2 Identifica els assumptes ambientals, socials i de governança que influeixen en el desenvolupament sostenible de les organitzacions empresarials.
- 1.3 Relaciona els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) amb la seva importància per a la consecució de l'Agenda 2030.
- 1.4 Analitza la importància d'identificar els aspectes ASG més rellevants per als grups d'interès de les organitzacions relacionant-los amb els riscos i oportunitats que suposen per a la pròpia organització.
- 1.5 Identifica els principals estàndards de mètriques per a l'avaluació de l'acompliment en sostenibilitat i el seu paper en la rendició de comptes que marca la legislació vigent i les futures regulacions en desenvolupament.
- 1.6 Descriu la inversió socialment responsable i el paper dels analistes, inversores, agències i índexs de sostenibilitat en el foment de la sostenibilitat.

El concepte de **sostenibilitat** implica ser capaç de cobrir les necessitats actuals sense posar en risc els recursos i oportunitats de les generacions futures.

Perspectives:

L'ambiental: aprenent a minimitzar l'impacte ecològic de l'activitat professional, fomentant l'economia circular, l'eficiència energètica i la reducció de l'empremta de carboni.

L'econòmica: desenvolupant models de negoci que siguin viables a llarg termini, incorporant criteris de responsabilitat social i ambiental en la presa de decisions.

La social: promovent pràctiques laborals justes, la inclusió social i el benestar dels treballadors, així com l'educació i sensibilització sobre la importància d'un consum responsable.

Equilibri entre creixement econòmic, preservació del medi i el benestar social, tot procurant que les nostres accions resultin viables a llarg termini.

"Decidir amb criteri: analitzem dilemes reals des del trilema de la sostenibilitat"

- **i** Indústria alimentària
- •Dilema: Envasar un producte amb plàstic barat però contaminant o amb un envàs compostable més car.
- •Reflexió: Com afecta la decisió als costos, al medi ambient i a la imatge de l'empresa?
- Imatge personal
- •Dilema: Utilitzar cosmètics de marques conegudes però no cruelty-free, o optar per marques sostenibles i ètiques però menys populars.
- •Reflexió: Quin impacte té la decisió sobre el client, la reputació professional i el benestar animal?
- Comerç i màrqueting
- •Dilema: Treballar amb distribuïdors low-cost amb pràctiques laborals qüestionables o amb cooperatives locals més cares.
- •Reflexió: Com influeix en el marge de benefici, la fidelitat del client i l'impacte social?
- Instal·lació i manteniment
- •Dilema: Invertir en maquinària energèticament eficient o mantenir equips antics més barats però menys sostenibles.
- •Reflexió: Quin és el cost real a llarg termini, tant econòmic com ambiental?
- **Tèxtil i moda**
- •Dilema: Produir en grans quantitats amb teixits sintètics o fer produccions limitades amb materials naturals i de proximitat.
- •Reflexió: Quin model és més viable a llarg termini?
- **E** Sanitat
- •Dilema: Ús de material mèdic d'un sol ús (més segur però més contaminant) o reutilitzable amb sistemes de neteja més complexos.
- •Reflexió: Com es compensa la seguretat amb la sostenibilitat?
- **E** Construcció
- •Dilema: Triar materials més barats però poc sostenibles o invertir en materials ecoeficients.
- •Reflexió: Com afecta això al pressupost, a l'impacte ambiental i al valor futur de l'edificació?

Sostenibilitat en els processos productius.

Implica : transformació del procés de fabricació de béns i en com s'utilitzen recursos per garantir un impacte ambiental mínim i un benefici social i econòmic equilibrat.

Estratègies:

- ✓ Disseny intel·ligent del productes.
- ✓ Energia neta i renovable.
- √ L'Optimització de recursos.
- ✓ Ètica en la cadena de subministrament.
- ✓ Economia circular.
- ✓ Impacte social i transparència.

Sostenibilitat en el sector serveis.

Paper clau en la transició cap a un model sostenible.

Estratègies:

- ✓ Gestió eficient de l'energia i els recursos.
- ✓ Reducció de l'impacte del transport.
- ✓ Pràctiques sostenibles a les oficines
- ✓ Incorporació de criteris sostenibles en la contractació de serveis.
- ✓ Reducció de residus.
- ✓ Foment del treball flexible i remot:
- ✓ Sensibilització i educació ambiental
- ✓ Compromís amb la comunitat.

Marc Normatiu

Internacional

- ✓ Conveni de **Aarhus** (1998)
- ✓ Acord de **París** (2015)
- ✓ Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU (2015)

Estatal

- ✓ Llei de **Responsabilitat Mediambiental** (2007)
- ✓ Llei d'Economia Sostenible (2011)
- ✓ Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica (2021)

Europea

- ✓ Directiva sobre l'Eficiència Energètica (2012)
- ✓ Pla d'Acció per a l'Economia Circular (2015)
- ✓ Pacte **Verd** Europeu (2019)
- ✓ Reglament de **Taxonomia Verda** (2020)

Autonòmica

- ✓ Pla Integral de Residus de la Comunitat Valenciana (PIRCV) (2019)
- ✓ Llei Valenciana de **Canvi Climàtic i Transició** Energètica (2020)
- ✓ Estratègia Valenciana d'Educació per al Desenvolupament Sostenible (2021)

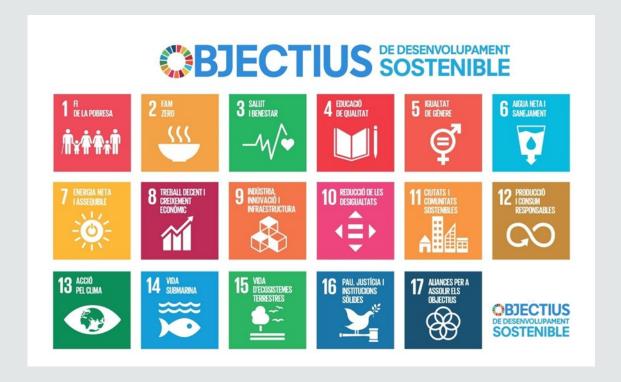

Objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

Com es poden aplicar a l'aula de FP? Exemples pràctics per famílies professionals

Família de Química

ODS 12 – Producció i consum responsables

Activitat: Anàlisi de l'impacte ambiental de diferents processos químics. Comparació de materials tòxics vs. biodegradables. Creació d'una proposta de millora per reduir residus en una pràctica habitual del laboratori.

Família de Fabricació mecànica / Instal·lació i manteniment

ODS 9 – Indústria, innovació i infraestructures

Activitat: Dissenyar una proposta d'automatització sostenible d'un procés productiu que redueixi el consum d'energia i matèries primeres. Avaluar l'impacte ecològic de diferents opcions de manteniment.

Família de Sanitat / Serveis a la comunitat

ODS 3 – Salut i benestar

Activitat: Preparar una campanya per promoure hàbits saludables i sostenibles al centre educatiu o al barri. Relació entre salut ambiental i salut humana (qualitat de l'aire, aigua, alimentació...).

🌋 🗣 Família d'Imatge personal

ODS 5 – Igualtat de gènere / ODS 8 – Treball digne

Activitat: Anàlisi crítica de rols de gènere en la publicitat estètica. Debat sobre condicions laborals i responsabilitat social en el sector de la cosmètica.

Gestió ASG: Integració de Factors Ambientals, Socials i de Governança

Consisteix a incorporar aspectes ambientals, socials i de governança en el procés de presa de decisions dins de les empreses i en la valoració d'inversions.

Gestió ambiental

Els factors ambientals fan referència a com una empresa gestiona el seu impacte en el medi ambient.

Gestió social

Els aspectes socials estan relacionats amb la manera com una empresa tracta els seus treballadors, col·laboradors i la comunitat en general.

Gestió de la governança

Els factors de governança fan referència a com una empresa està estructurada i gestionada internament. Això inclou aspectes com la transparència en la presa de decisions, la composició del consell d'administració, la remuneració dels directius, la lluita contra la corrupció i la defensa dels drets dels accionistes.

Estàndards de mètriques per a l'avaluació de la sostenibilitat i rendició de comptes

Per mesurar i comunicar el rendiment en sostenibilitat, les empreses utilitzen estàndards de mètriques reconeguts a nivell internacional. Aquests estàndards permeten avaluar l'impacte ambiental, social i de governança (ASG) de l'empresa i facilitar la comparació amb altres organitzacions. També són una eina clau per garantir la transparència i la rendició de comptes davant dels inversors, clients i reguladors.

GRI Global Reporting Initiative
TCFD Task Force on Climate-related Financial Disclosures
CSDR Directiva de Sostenibilitat Corporativa
ISO 26000
DJSI Dow Jones Sustainability Index

Inversió Socialment Responsable (ISR)

Consisteix a seleccionar empreses per invertir no només pel seu rendiment financer, sinó també pel seu comportament en matèria de sostenibilitat. Els inversors tenen en compte com l'empresa gestiona els seus impactes ambientals, socials i de governança, buscant companyies que compleixin estàndards ètics i sostenibles.

RA2 - Caracteritza els reptes ambientals i socials als quals s'enfronta la societat, descrivint els impactes sobre les persones i els sectors productius i proposant accions per a minimitzar-los.

Criteris d'avaluació

- 2.1 Identifica els principals reptes ambientals i socials.
- 2.2 Relaciona els reptes ambientals i socials amb el desenvolupament de l'activitat econòmica.
- 2.3 Analitza l'efecte dels impactes ambientals i socials sobre les persones i els sectors productius.
- 2.4 Identifica les mesures i accions encaminades a minimitzar els impactes ambientals i socials.
- 2.5 Analitza la importància d'establir aliances i treballar de manera transversal i coordinada per a abordar amb èxit els reptes ambientals i socials.

Principals reptes ambientals

Canvi Climàtic i Crisi Ambiental

El canvi climàtic és un dels reptes més urgents i complexos que afronta la societat. L'augment de les temperatures globals, el desglaç dels pols i la intensificació de fenòmens meteorològics extrems (huracans, inundacions i segueres) estan afectant greument el sistema productiu i el sector serveis.

(nuracans, munuacions i sequeres) estan ale	ectant greument ei sistema productiu i ei sector serveis.
Impacte sobre el sistema productiu	- Danys en infraestructures i cultius a causa de
	fenòmens extrems com tempestes i inundacions.
	- Increment dels costos de producció per la
	necessitat d'adaptació a noves condicions
	climàtiques.
	- Escassetat de recursos naturals (aigua, sòl fèrtil)
	i menor rendiment agrícola.
	- Interrupcions en les cadenes de
	subministrament per desastres naturals o
	problemes logístics.
Impacte sobre el sector serveis	- Reducció de l'activitat turística a causa de
	condicions climàtiques adverses.
	- Increment dels costos en els serveis
	d'assegurances per la major freqüència de
	catàstrofes naturals.
	- Impacte en el comerç per la inestabilitat en la
	producció i en el transport de mercaderies.
Mesures per minimitzar l'impacte	- Transició cap a energies renovables (solar,
	eòlica, hidràulica) per reduir la dependència de
	combustibles fòssils.
	- Inversions en infraestructures sostenibles i
	resistents al canvi climàtic.
	- Promoció de l'agricultura regenerativa per
	millorar la salut del sòl i la retenció de carboni.
	- Economia circular per reduir l'ús de recursos i minimitzar els residus.
ODS relacionats	- ODS 7 Energia assequible i no contaminant.
ODS relacionats	- ODS 7 Energia assequible i no contaminant ODS 9 Indústria, innovació i infraestructura.
	- ODS 13 Acció pel clima.
	- ODO 13 ACCIO PEI CIIIIIa.

Desforestació i Desertificació

La desforestació i la desertificació estan reduint greument la biodiversitat, afectant la qualitat del sòl i provocant una pèrdua d'hàbitats naturals essencials per als ecosistemes.		
Impacte sobre el sistema productiu	 - Pèrdua de sòl fèrtil que redueix la producció agrícola. - Increment de la vulnerabilitat davant les sequeres i les inundacions. - Afectació als sectors forestal i agroalimentari per la degradació del terreny. - Disminució dels recursos naturals disponibles (fusta, plantes medicinals). 	
Impacte sobre el sector serveis	- Impacte en el turisme ecològic i d'aventura per la destrucció d'ecosistemes naturals Disminució de la qualitat de l'aigua i problemes d'abastament en zones afectades per la desertificació Increment dels costos per la necessitat de regenerar terrenys degradats.	
Mesures per minimitzar l'impacte	Programes de reforestació amb espècies autòctones. Conservació dels ecosistemes naturals mitjançant zones protegides. Gestió sostenible dels boscos per evitar la sobreexplotació. Promoció de pràctiques agrícoles sostenibles per prevenir l'erosió i la pèrdua de nutrients.	
ODS relacionats	- ODS 12 Producció i consum responsables ODS 13 Acció pel clima ODS 15 Vida terrestre.	

Escassetat de Recursos Naturals i Crisi Energètica

L'esgotament dels recursos naturals i la dependència de fonts d'energia no renovables estan generant tensions econòmiques i polítiques.		
Impacte sobre el sistema productiu	- Increment dels costos de producció per	
	l'escassetat de matèries primeres.	
	- Dependència de mercats externs per al	
	subministrament d'energia.	
	- Impacte en la competitivitat de les empreses a	
	causa de la volatilitat dels preus de l'energia.	
Impacte sobre el sector serveis	- Augment dels preus en serveis bàsics	
	(electricitat, transport).	
	- Impacte en el turisme per la manca de recursos	
	hídrics i energètics.	
	- Reducció de l'activitat econòmica a causa de	
	les restriccions energètiques.	
Mesures per minimitzar l'impacte	- Inversió en energies renovables i eficiència	
	energètica.	
	- Diversificació de les fonts d'energia per reduir	
	la dependència externa.	
	- Impuls de l'economia circular per maximitzar	
	l'ús de materials reciclats.	
	- Polítiques d'eficiència en l'ús de l'aigua i altres	
	recursos naturals.	
ODS relacionats	- ODS 7 Energia assequible i no contaminant.	
	- ODS 12 Producció i consum responsables.	
	- ODS 13 Acció pel clima.	

Conservació de la Biodiversitat

La pèrdua de biodiversitat afecta negativament els ecosistemes naturals, la seguretat alimentària i el desenvolupament sostenible.			
Impacte sobre el sistema productiu	- Disminució de la productivitat agrícola per la		
	pèrdua de pol·linitzadors naturals.		
	- Vulnerabilitat dels cultius per la manca de		
	diversitat genètica.		
	- Reducció dels recursos naturals (peixos,		
	plantes medicinals, fusta).		
Impacte sobre el sector serveis	- Disminució del turisme natural per la pèrdua		
	d'atractius ecològics.		
	- Increment dels costos per la regeneració		
	d'hàbitats i la protecció d'espècies en perill		
	d'extinció.		
Mesures per minimitzar l'impacte	- Programes de protecció d'espècies en perill		
	d'extinció.		
	- Creació de corredors ecològics per permetre		
	la mobilitat d'espècies.		
	- Control d'espècies invasores que amenacen		
	la biodiversitat local.		
	- Educació ambiental per fomentar el respecte i		
	la protecció dels ecosistemes.		
ODS relacionats	- ODS 14 Vida submarina.		
	- ODS 15 Vida terrestre.		

Gestió Sostenible de l'Aigua

L'escassetat d'aigua és un problema global que afecta la producció agrícola, la indústria i el subministrament d'aigua potable.			
Impacte sobre el sistema productiu	- Reducció del rendiment agrícola per la manca		
	d'aigua. - Augment dels costos de producció per la		
	necessitat de sistemes d'irrigació més eficients.		
	- Interrupció de la producció industrial per la		
	manca d'aigua en processos productius.		
Impacte sobre el sector serveis	- Problemes de subministrament d'aigua		
	potable per al consum domèstic i industrial.		
	- Increment dels costos de sanejament i		
	depuració d'aigües.		
Mesures per minimitzar l'impacte	- Inversions en infraestructures de depuració i		
	reutilització d'aigua.		
	- Modernització dels sistemes d'irrigació per		
	millorar l'eficiència.		
	- Educació sobre l'ús responsable de l'aigua.		
	- Protecció dels aqüífers i zones humides.		
ODS relacionats	- ODS 6 Aigua neta i sanejament.		
	- ODS 12 Producció i consum responsables.		

Principals reptes socials

Pobresa i Exclusió Social

L'erradicació de la pobresa en totes les seves form	es és un dels objectius principals de l'Agenda 2030		
L stradicació de la positiona en totos los seves formos de un dela especiale printipale de 17 igenad 2000			
Impacte sobre el sistema productiu	- Reducció de la productivitat per la manca		
	d'oportunitats i formació.		
	- Increment de la dependència de les ajudes		
	socials.		
	- Limitació en el desenvolupament econòmic		
	per la baixa capacitat de consum de les persones		
	en situació de pobresa.		
Impacte sobre el sector serveis	- Major pressió sobre els sistemes de protecció		
	social i assistència pública.		
	- Increment dels costos sanitaris per la manca de		
	serveis preventius accessibles.		
	- Problemes de salut mental i física associats a la		
	pobresa.		
Mesures per minimitzar l'impacte	- Polítiques de redistribució de la riquesa		
	mitjançant impostos progressius i ajudes socials.		
	- Ampliació de la cobertura dels serveis bàsics		
	(sanitat, educació, habitatge).		
	- Programes d'inserció laboral per facilitar l'accés		
	al mercat de treball.		
ODS relacionats	-ODS 1 Fi de la pobresa.		
	-ODS 3 Salut i benestar.		
	-ODS 10 Reducció de les desigualtats.		

Fam i Seguretat Alimentària

Tot i els avenços en la producció d'aliments, la fam i la malnutrició continuen sent problemes globals, especialment en zones vulnerables.		
Impacts cohre al cistoma productiu	Poducció de la force laboral per la manag de	
Impacte sobre el sistema productiu	- Reducció de la força laboral per la manca de nutrients i l'impacte en la salut.	
	- Disminució de la productivitat agrícola per la	
	degradació del sòl i l'escassetat d'aigua.	
	- Increment de la dependència de la importació	
	d'aliments.	
Impacte sobre el sector serveis	- Increment de la despesa sanitària per malalties	
	relacionades amb la malnutrició.	
	- Disminució de la capacitat d'aprenentatge	
	infantil per la manca de nutrients.	
	- Impacte en el turisme i el comerç per la	
	inestabilitat econòmica.	
Mesures per minimitzar l'impacte	- Promoció de sistemes agrícoles sostenibles i	
	resistents al canvi climàtic.	
	- Distribució d'aliments en zones vulnerables a	
	través de programes d'emergència.	
	- Educació nutricional per promoure una	
	alimentació equilibrada.	
ODS relacionats	-ODS 2 Fam zero.	
	-ODS 3 Salut i benestar.	
	-ODS 12 Producció i consum responsables.	

Salut i Benestar

lesenvolupament humà i econòmic.	
mpacte sobre el sistema productiu	- Reducció de la productivitat per absentisme
	laboral relacionat amb malalties.
	- Increment dels costos de producció per la
	necessitat d'invertir en mesures de seguretat i
	salut laboral.
	- Disminució de la capacitat econòmica per
	l'augment dels costos sanitaris.
Impacte sobre el sector serveis	- Increment de la pressió sobre els sistemes
	sanitaris públics.
	- Desigualtats en l'accés als serveis de salut.
	- Augment de la despesa pública en sanitat i
	seguretat social.
Mesures per minimitzar l'impacte	- Ampliació de la cobertura sanitària universal.
	- Promoció d'estils de vida saludables (activitat
	física, dieta equilibrada).
	- Inversions en tecnologia mèdica per millorar
	- Inversions en techología medica per miliorar

Educació de Qualitat i Accés a la Formació

igualtat d'oportunitats.	al desenvolupament personal i econòmic, així com per a la
Impacte sobre el sistema productiu	- Reducció de la productivitat per la manca de
	competències professionals.
	- Fuga de talent per la falta d'oportunitats laborals
	en sectors d'alt valor afegit.
	- Augment de la desigualtat social per la manca
	d'accés a l'educació.
Impacte sobre el sector serveis	- Increment de la demanda de serveis de
	formació.
	- Desigualtats en l'accés a l'educació privada i
	pública.
	- Problemes en la integració de joves al mercat
	laboral.
Mesures per minimitzar l'impacte	- Accés universal a una educació de qualitat.
	- Programes de formació contínua adaptats a les
	necessitats del mercat laboral.
	- Impuls de la digitalització en el sector educatiu.
ODS relacionats	-ODS 4 Educació de qualitat.
	-ODS 8 Treball digne i creixement econòmic.
	-ODS 10 Reducció de les desigualtats.

Igualtat de Gènere

La desigualtat de gènere limita el desenvolupa i nenes en accés a l'educació, la salut i el treb	ament econòmic i social, afectant especialment les dones pall.
Impacte sobre el sistema productiu	 Reducció de la participació laboral femenina. Menor productivitat per la falta de diversitat en
	la presa de decisions.
	- Discriminació salarial que afecta el consum i el
	creixement econòmic.
Impacte sobre el sector serveis	- Increment de la demanda de serveis de
	protecció i assistència a víctimes de violència de
	gènere.
	- Problemes d'accés a serveis de salut
	reproductiva.
	- Manca de representació femenina en àmbits de
NA	lideratge.
Mesures per minimitzar l'impacte	- Igualtat salarial entre homes i dones.
	- Protecció legal contra la violència de gènere.
	- Impuls de polítiques de conciliació familiar per
	millorar la participació femenina en el mercat laboral.
ODS relacionats	-ODS 5 Igualtat de gènere.
	-ODS 8 Treball digne i creixement econòmic.
	-ODS 10 Reducció de les desigualtats.

Reducció de les Desigualtats

Les desigualtats socials i econòmiques entre diferents grups de població frenen el progrés i la cohesió social, limitant les oportunitats d'accés a recursos i serveis bàsics, especialment per a les persones més vulnerables. - Limitació de l'accés a oportunitats laborals. Sistema productiu - Increment de la conflictivitat social. - Reducció de la capacitat de creixement econòmic. **Sector serveis** - Increment de la demanda d'ajudes socials. - Problemes de seguretat i augment de la criminalitat. - Dificultat per accedir a serveis bàsics. Mesures per minimitzar l'impacte - Polítiques fiscals progressives. - Redistribució de la riquesa. - Promoció de la inclusió social. **ODS** relacionats ODS 1 Fi de la pobresa. ODS 8 Treball digne i creixement econòmic. ODS 10 Reducció de les desigualtats

Aliances i treball de manera transversal i coordinada per abordar amb èxit els reptes ambientals i socials

Interconnexió entre reptes ambientals i socials	- El canvi climàtic incrementa la pobresa i agreuja les desigualtats socials.
	- La desigualtat social limita l'accés a l'educació, la salut i els recursos
	naturals.
	- La contaminació ambiental té un impacte directe en la salut pública i en la
	productivitat econòmica.
	- La manca d'aigua potable afecta el desenvolupament econòmic i la qualitat
	de vida.
Importància de les aliances entre diferents actors	Governs i institucions públiques
	- Promouen polítiques públiques, regulen els mercats i coordinen estratègies
	globals.
	Empreses i sector privat
	- Innovació en tecnologies sostenibles i economia circular.
	Societat civil i ONG
	- Sensibilització i pressió per garantir compromisos.
	Organitzacions internacionals
	- Coordinació d'estratègies globals i suport tècnic.
	Centres de recerca i universitats
	- Desenvolupament de solucions tecnològiques i científiques.
Importància del treball transversal	Integració de polítiques econòmiques, socials i ambientals.
	Evitar contradiccions entre creixement econòmic i sostenibilitat.
	Adopció d'un enfocament holístic.
Beneficis d'establir aliances i treball transversal	✓ Major eficiència en l'ús de recursos.
	✓ Impacte més ampli i profund.
	✓ Innovació i creativitat.
	✓ Resiliència davant les crisis.
L'ODS 17 com a pilar fonamental de l'Agenda 2030	- La col·laboració és essencial per aconseguir tots els altres ODS.
	- La transferència de tecnologia facilita la transició cap a models sostenibles.
	- L'harmonització de polítiques internacionals aborda problemes globals.

UN	IITAT PRÀCTICA/ SIT	TUACIÓ D'APRENENTATGE	Codi:	
"Em	"Empreses farmacèutiques i la seva estratègia ASG: quina és la millor?"			
CICL	CICLE FORMATIU NIVELL			NIVELL
CFG	CFGS Fabricació de productes farmacèutics biotecnològics i afins 1r curs		1r curs	
MÒ	DUL/MATÈRIA	Mòdul 1708 Sostenibilitat aplicada al sistema productiu		

DESCRIPCIÓ

S'assignarà una empresa farmacèutica a cada grup d'alumnes i es demanarà que busquin informació de si l'empresa disposa d'una estratègia ASG. Amb les dades recollides a la cerca (pàgina web de les empreses, revistes del sector i informació general) es farà una petita presentació sobre quins són els punts principals de l'estratègia ASG de l'empresa assignada i a quins ODS contribueix.

Després, cada grup farà una presentació de la informació recollida de la seva empresa. Es valoraran totes les empreses, establint un rànquing de les empreses més sostenibles.

DURADA 2 hores	
REPTE DEL S.XXI QUE ABORDA	Canvi climàtic i crisi ambiental. Salut i benestar. Reducció de desigualtats.
ODS	ODS 3 : salut i benestar ODS 9 : industria , innovació i infraestructura ODS 12 : producció i consum responsables ODS 13: acció pel clima
PRODUCTE FINAL Presentació grupal que inclou: anàlisi de l'estratègia ASG de l'empresa farmacèutica assignada , identificació dels ODS als quals contribueix l'em valoració crítica de sostenibilitat de l'empresa.	
EQUIP DOCENT	Professorat del Mòdul 1708: sostenibilitat aplicada al sistema productiu

Universitats i Ocupació

COMPETÈNCIES PROFESSIONALS	Competències professionals del títol c. Complir les normes de protecció ambiental i prevenció de riscos laborals a totes les activitats del procés productiu.
	g. Controlar els processos de fabricació de productes farmacèutics, biotecnològics i afins, assegurant-ne l'eficiència i la sostenibilitat
COMPETÈNCIES PER A L'OCUPABILITAT	Competències per a l'ocupabilitat ñ. Adaptar-se a les noves situacions laborals, mantenint actualitzats els coneixements científics, tècnics i tecnològics relatius al seu entorn professional, gestionant la seva formació i els recursos existents a l'aprenentatge al llarg de la vida i utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació. o. Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia a l'àmbit de la seva competència, amb creativitat, innovació i esperit de millora a la feina personal i al dels membres de l'equip. q. Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones sota la seva responsabilitat, utilitzant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i competència de les persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.
RESULTATS D'APRENENTATGE (RA)	RA1 Identifica els aspectes ambientals, socials i de governança (ASG) relatius a la sostenibilitat tenint en compte el concepte de desenvolupament sostenible i els marcs internacionals que contribueixen a la seva consecució. RA2. Caracteritza els reptes ambientals i socials als quals s'enfronta la societat, descrivint els impactes sobre les persones i els sectors productius i proposant accions per a minimitzar-los.
CRITERIS D'AVALUACIÓ (CA)	RA 1 CA1.2 Identifica els assumptes ambientals, socials i de governança que influeixen en el desenvolupament sostenible de les organitzacions empresarials. CA1.4 Analitza la importància d'identificar els aspectes ASG més rellevants per als grups d'interès de les organitzacions relacionant-los amb els riscos i oportunitats que suposen per a la pròpia organització. CA1.5 Identifica els principals estàndards de mètriques per a l'avaluació de l'acompliment en sostenibilitat i el seu paper en la rendició de comptes que marca la legislació vigent i les futures regulacions en desenvolupament. RA2 CA2.1 Identifica els principals reptes ambientals i socials. CA2.2 Relaciona els reptes ambientals i socials amb el desenvolupament de l'activitat econòmica. CA2.3 Analitza l'efecte dels impactes ambientals i socials sobre les persones i els sectors productius. CA2.4 Identifica les mesures i accions encaminades a minimitzar els impactes ambientals i socials. CA2.5 Analitza la importància d'establir aliances i treballar de manera transversal i coordinada per a abordar amb èxit els reptes ambientals i socials.
CONTINGUTS	Identificació dels principals reptes ambientals i socials. Anàlisi dels reptes ambientals i socials relacionats amb l'activitat econòmica. Economia circular i gestió de compromisos socials a l'empresa. Identificació dels ODS més rellevants en cada sector productiu.
ORGANITZADORS PREVIS	Prèviament a aquesta activitat s'han realitzat s'han realitzat activitats sobre els valors límit ambientals, la classificació de contaminants i la gestió de residus industrials, vinculades als resultats d'aprenentatge del mòdul "Seguretat en la indústria farmacèutica, biotecnològica i afins", on també s'han tractat aspectes de normativa mediambiental i estratègies de minimització d'impacte. Aquests continguts han permès: -Conèixer els paràmetres de contaminació a les atmosferes interiors industrials i la seva relació amb la normativa sanitària i ambiental. -Practicar l'anàlisi de dades ambientals mitjançant gràfics de tendència, càlculs estadístics bàsics i comparació d'indicadors.

DESCRIPCIÓ SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Durant una sessió de 2 hores, l'alumnat treballarà en grups per analitzar la sostenibilitat d'una empresa farmacèutica assignada, centrant-se en la seva estratègia ASG i la seva contribució als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

SEQUENCIACIO	DFIA	SITUACIO	D'APRENENTATGE	

nº	DESCRIPCIÓ SEQÜÈNCIA	RECURSOS	CODI RA	CODI CA	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ			
1	Introducció de l'activitat. Grup classe (15 minuts) Explicar la importància dels ASG en l'empresa. Introducció de l'activitat i de la rúbrica d'avaluació de la mateixa. METODOLOGÍA: expositiva LOCALITZACIÓ/ESPAIS: aula DURADA: 15 minuts	Ordinador. Connexió a internet Projector. Fitxa de treball. Rúbrica de valoració.	RA1 RA2.	1.2 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5				
2	Dividir a l'alumnat en grups de 3 o 4 alumnes (per afinitat) Assignar una empresa farmacèutica del llistat a cadascun dels grups: Almirall // Novartis // Grifols // Ferrer // Boehringer Ingelheim // Bayer // Moderna // Grupo Merck // Lilly // Pfizer Demanar als grups que facin recerca al web de l'empresa i als buscadors en general de quina estratègia ASG aplica l'empresa i els ODS als que contribueix. Amb aquesta informació han de fer una presentació: recollir la informació en 4-5 diapositives per poder explicar-la al grup classe. Indicar les fonts d'informació utilitzades. Com a conclusió, s'ha indicar si l'empresa compta amb criteris ASG coherents o no i caldrà puntuar l'empresa (0-10). METODOLOGÍA: treball en grup LOCALITZACIÓ/ESPAIS: aula DURADA: 45 minuts	Taules per grups cooperatius. Mínim un ordinador per grup.	RA1 RA2.	1.2 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5	Fitxa de recollida d'informació (per grup)			

3	Cada grup (5 minuts per grup) presenta la informació que ha trobat de l'empresa assignada. Tots els membres del grup han de participar. METODOLOGÍA: treball en grup LOCALITZACIÓ/ESPAIS: aula DURADA: 30 minuts	Ordinador. Projector.	RA1 RA2.	1.2 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5	Rúbrica de la presentació oral	
4	Conclusió final i valoració (30 minuts). Es farà debat entre els participants comparant les dades de les diferents empreses. Per acabar, cada grup fa el seu rànquing amb les empreses presentades, determinant quina sembla la millor. Es fomenta el debat entre tot el grup classe. Es comparen els rànquings dels grups amb el que dona MERCO (rànquing MERCO) pel sector farmacèutic. Els alumnes faran coavaluació de l'activitat amb la mateixa graella que utilitzarà el professorat (amb CoRubrics: coavaluació entre els grups) METODOLOGÍA: treball en grup LOCALITZACIÓ/ESPAIS: aula DURADA: 30 minuts	Ordinador. Rúbrica de valoració.	RA1 RA2.	1.2 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5	Rúbrica de coavaluació	

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA (BIBLIOGRAFIA/WEBGRAFIA)

https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/

https://www.pactomundial.org https://www.merco.info/es/

Webs corporatives de les empreses analitzades.

UNITAT PRÀCTICA/ SITUACIÓ D'APRENENTATGE Codi:				
Identificació del sistema òptim de ventilació per minimitzar la concentració dels contaminants atmosfèrics presents en el treball al laboratori.				
CICLE FORMATIU NIVELL				
CFGS Fabricació de productes farmacèutics biotecnològics i afins 1r curs				
MÒDUL/MATÈRIA Mòdul 1391 Seguretat en la indústria farmacèutica, biotecnològica i afins Mòdul 1708 Sostenibilitat aplicada al sistema productiu				

DESCRIPCIÓ

Comparació dels valors de l'aire interior al laboratori en diferents situacions inicials i establir quin sistema de ventilació dels disponibles és el millor en situacions de gran concentració de contaminants (laboratori treballant amb tots els alumnes a la vegada, amb experiments de risc com: destil·lacions, evaporacions, extraccions...).

DURADA 8 ho	res				
REPTE DEL S.XXI QUE ABORDA Salut i benestar.					
ODS	ODS 3 : salut i benestar ODS 4 : educació de qualitat				
PRODUCTE FINAL	Informe sobre els diferents sistemes de ventilació presents al laboratori i com afecten a cada paràmetre controlat en diferents situacions i així poder optimitzar el seu ús en el treball normal al laboratori.				
·					
EQUIP DOCENT	Professorat del Mòdul 1391 :seguretat en la indústria farmacèutica, biotecnològica i afins				

COMPETÈNCIES PROFESSIONALS	Competències professionals del títol c. Complir les normes de protecció ambiental i prevenció de riscos laborals en totes les activitats del procés productiu. e. Assegurar que els serveis i les instal·lacions auxiliars compleixen les condicions de treball necessàries. r. Generar entorns segurs en el desenvolupament del seu treball i el del seu equip, supervisant i aplicant els procediments de prevenció de riscos laborals i ambientals, d'acord amb el que estableix la normativa i els objectius de l'empresa.				
COMPETÈNCIES PER A L'OCUPABILITAT	Competències per a l'ocupabilitat o. Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia en l'àmbit de la seva competència, creativitat, innovació i esperit de millora en el treball personal i en el dels membres de l'equip.				
RESULTATS D'APRENENTATGE (RA)	RA 4 Aplica mesures de protecció ambiental, relacionant-les amb la normativa. RA2. Caracteritza els reptes ambientals i socials als quals s'enfronta la societat, descrivint els impactes sobre les persones i els sectors productius i proposant accions per a minimitzar-los.				
CRITERIS D'AVALUACIÓ (CA)	RA 4 CA4.4 Mesura contaminants in situ a la planta. CA4 6 Determina les condicions de la qualitat de l'aire. RA2 CA2.2 Relaciona els reptes ambientals i socials amb el desenvolupament de l'activitat econòmica. CA2.3 Analitza l'efecte dels impactes ambientals i socials sobre les persones i els sectors productius. CA2.4 Identifica les mesures i accions encaminades a minimitzar els impactes ambientals i socials.				
CONTINGUTS	Tipus de contaminació en sectors productius. Precaucions contra la contaminació i vessaments. Identificació dels principals reptes ambientals i socials. Anàlisi dels reptes ambientals i socials relacionats amb l'activitat econòmica.				
ORGANITZADORS PREVIS	Prèviament a aquesta activitat s'han realitzat s'han realitzat activitats sobre els valors límit ambientals, la classificació de contaminants i la gestió de residus industrials, vinculades als resultats d'aprenentatge del mòdul "Seguretat en la indústria farmacèutica, biotecnològica i afins", on també s'han tractat aspectes de normativa mediambiental i estratègies de minimització d'impacte. Aquests continguts han permès: -Conèixer els paràmetres de contaminació a les atmosferes interiors industrials i la seva relació amb la normativa sanitària i ambiental. -Practicar l'anàlisi de dades ambientals mitjançant gràfics de tendència, càlculs estadístics bàsics i comparació d'indicadors. -Elaborar informes tècnics i conclusions, competència que serà clau per a l'activitat d'anàlisi ASG i presentació oral.				

	SEQÜENCIACIÓ DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE						
nº	DESCRIPCIÓ SEQÜÈNCIA	RECURSOS	CODI RA	CODI CA	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ		
1	Prendre mesures en les situacions: -Laboratori buit sense alumnesLaboratori amb tots els alumnes quiets sense activitats contaminants i sense mesures de ventilació. METODOLOGÍA: treball grupal LOCALITZACIÓ/ESPAIS: laboratori DURADA: 2 hores	Equip de mesura multi paramètric. Ordinadors portàtils (mínim un per grup) connectat a la plataforma de dades de l'equip multi paramètric. Full de càlcul Excel per fer la gestió de dades.	RA4 RA2.	4.4 2.2	Activitat cooperativa realitzada els últims 20 minuts de la sessió: Posada en comú de les dades obtingudes i anàlisis de les dades.		
2	Prendre mesures en les situacions: -laboratori amb alumnes en moviment sense activitats contaminants i sense ventilaciólaboratori amb alumnes en moviment amb els ventiladors funcionant i campanes funcionantlaboratori amb alumnes en moviment amb les finestres obertes. METODOLOGÍA: treball en grup/pràctica LOCALITZACIÓ/ESPAIS: laboratori DURADA: 2 hores	Equip de mesura multi paramètric. Ordinadors portàtils (mínim un per grup) connectat a la plataforma de dades de l'equip multi paramètric. Full de càlcul Excel per fer la gestió de dades.	RA4 RA2.	4.4 2.2	Activitat cooperativa realitzada els últims 20 minuts de la sessió: Posada en comú de les dades obtingudes i anàlisis de les dades.		
3	Prendre mesures en les situacions: -Laboratori amb alumnes treballant en una pràctica de neteja de material i desinfecció amb alcoholLaboratori amb alumnes treballant en una pràctica de neteja de material i desinfecció amb alcohol i ventiladors funcionantLaboratori amb alumnes treballant en una pràctica de neteja de material i desinfecció amb alcohol campanes funcionantLaboratori amb alumnes treballant en una pràctica de neteja de material i desinfecció. METODOLOGÍA: treball en grup/pràctica LOCALITZACIÓ/ESPAIS: laboratori DURADA: 2 hores	Equip de mesura multi paramètric. Ordinadors portàtils (mínim un per grup) connectat a la plataforma de dades de l'equip multi paramètric. Full de càlcul Excel per fer la gestió de dades.	RA4 RA2.	4.4 4.6 2.2	Activitat cooperativa realitzada els últims 20 minuts de la sessió: Posada en comú de les dades obtingudes i anàlisis de les dades.		

4	1	Fer la comparativa de dades cada grup amb el seu paràmetre COVs, CO,				
		PM2,5, PM10, PM1 i T³i HR. Buscar normativa sobre els valors	Equip de mesura multi			Avaluació dels informes realitzats i revisió del procés de recollida i
		recomanats. Analitzar mitges i desviacions estàndard relatives dels	paramètric.			anàlisis de les dades obtingudes.
		valors de l'últim 15 minuts en les diferents situacions :	Ordinadors portàtils (mínim			
		-Valors de punt zero o laboratori buit.	un per grup) connectat a la			
		-Impacte dels alumnes al laboratori.	plataforma de dades de		4.6	
		-Impacte dels alumnes en moviment al laboratori.	l'equip multi paramètric.	RA4	2.3	
		-Impacte dels ventiladors funcionant.	Full de càlcul Excel per fer la	RA2.	2.4	
		-Impacte de les campanes	gestió de dades.			
		-Impacte finestres obertes				
		METODOLOGÍA: treball en grup				
		LOCALITZACIÓ/ESPAIS: aula				
		DURADA: 2 hores				

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA (BIBLIOGRAFIA/WEBGRAFIA)

Informe de INSST Calidad del Ambiente Interior en el trabajo Año 2022.

. Norma UNE 171330:2024 Revisión de la calidad ambiental en interiores.

WHO global air quality guidelines: particulate matter (PM2.5 and PM10), ozone, nitrogen dioxide, sulfur dioxide and carbon monoxide